Символ відновлення та переродження, сили здолання ворожого та хибного

ЧОРНЕ СОНЦЕ

№ 14 / 13.06.2015

СПЕЦІАЛЬНИЙ ВИПУСК
ДО РІЧНИЦІ ВИЗВОЛЕННЯ МАРІУПОЛЯ

МИ ЗАХИСТИЛИ УКРАЇНСЬКИЙ МАРІУПОЛЬ

ОПЕРАЦІЯ ЗІ ЗВІЛЬНЕННЯ МАРІУПОЛЯ

Андрій Білецький:

«Самою долею нам призначено зберегти Маріуполь»

Вже цілий рік Маріуполь живе мирним життям під захистом полку «Азов» та інших підрозділів Українського війська. З болем у серці маріупольці згадують час, коли місто контролювали російські терористи — банди асоціальних елементів, які нищили, грабували, тримали у страху все населення півмільйонного міста і всіляко привносили у життя Українського Маріуполя «рузский мир».

Операція зі звільнення міста від терористів була здійснена чималими зусиллями та на неймовірному ентузіазмі «азовців». Провідник націоналістів України і командир полку «Азов» Андрій Білецький розповів нам деталі підготовки, організації і проведення цієї операції.

Кому належала ініціатива по проведенню операції зі звільнення Маріуполя?

Ініціатива належала виключно командуванню «Азова» і більше нікому. Маючи тоді контакт з усіма вищими посадовцями як в МВС, так і в командуванні ЗСУ в секторі, можу сміливо стверджувати, що ніхто навіть не планував операцію по поверненню Маріуполя. На той момент вона вважалась неможливою. Тоді не проводилось ще жодної операції по звільненню великого міста, усі боялись брати на себе відповідальність. Вважалось, що це неминуче призведе до великих жертв як серед солдат, так і мирного населення. Вся суть дій нашого командування зводилась до блокади міста, яка проводилась за допомогою шести блокпостів, являючись фактично «дірявим кошиком». Бойовики вільно заходили і виходили з міста, йшла контрабанда через море. Ми вважали, що втрата величезного півмільйонного міста призведе до небезпеки втратити в перспективі усе Азовське узбережжя, вихід на Бердянськ і Запорізьку область.

Яким чином проходила підготовка до операції, хто розробляв її план?

Ми розробляли її план вшістьох по супутниковій карті міста, на нашій базі в Бердянську: я, Боцман, Троян, Палій, Душман і Черкас. Для того, щоб підготувати операцію, було проведено дуже багато попередніх підготовчих заходів. Постійно проводилась розвідка місцевості, агентурна розвідка, нам навіть вдалось запустити агентів, котрі зняли повністю всі внутрішні укріплення і місцезнаходження бронетехніки і бойовиків противника. Тобто, плануючи наступ на Грецьку, ми знали, як цей укріп район виглядає зсередини. Ми мали агентурну інформацію про існування мінних полів, але ми не розуміли їх схеми. Ми проводили декілька розвідок боєм, захоплювали бійців противника, шпигунів, отримували інформацію. Близько двох тижнів пішло на підготовку плану. У нас уже було чітке розуміння наших сил і можливостей, і відповідні ресурси противника. Ми розуміли, що всі міфи розвідки ЗСУ і СБУ про сотні чеченців в місті, про засади, вогневі пастки і тому подібне — нісенітниці. Ми мали справу зі стадом 150-200 нахабних покидьків, наркоманів та іншої наволочі, озброєної переважно стрілецькою зброєю. Також була присутня невелика кількість професійних чеченських бойовиків.

Які сили і озброєння мав батальйон Азов на час проведення операції ?

Весь батальйон «Азов» на той момент складав приблизно до 250 чоловік, в тому числі з новоприбулих, які буквально протягом трьох-п'яти діб отримали зброю. Їх вогнева підготовка була на нульовому рівні. На всю цю кількість людей не вистачало зброї. Її було близько 200 одиниць. Ми мали винятково легке стрілецьке озброєння: автомати Калашникова, кулемети, снайперські гвинтівки СВД. На той момент ми вже готували противнику сюрприз — знаменитий азовський «Прянник». Я ніколи не забуду тих людей, які буквально жили біля нього: він робився у три зміни. Робота не спинялась ні на годину. Хлопці розуміли, що його потрібно підготувати до штурму і потрібно зробити все, щоб встигнути. Це була наша перша бронетехніка. Це в той час, як сотні одиниць бронетехніки опинялись в руках ворога, покидались, свідомо ламались. Батальйон «Азов» був, як

допоміжні війська англійців з найгіршою кремнієвою зброєю. Наш броньований КамАЗ ми озброїли єдиним на той час важким кулеметом «Утьос» НСВТ 12,7 мм. Він зіграв свою визначну роль в тому бою. Це було все озброєння «Азова» на той момент. Жодного підствольного гранатомета, жодного АГС, не кажучи вже про міномети чи яку-небудь хоч найпримітивнішу бронетехніку у нас не було.

Чим були озброєні терористи?

Наша чисельність була приблизно однакова. В той ранок нам потрібно було погодити свої дії з вищим керівництвом, але через зраду, про яку тяжко зараз говорити, відбувся виток інформації, який призвів до того, що невелика частина професійних бойовиків, близько 30 чоловік, вийшла. Їй вдалось прорватись через так зване «оточення» і відійти в Донецьк. Решта ж, трохи більше 100 чоловік, на той момент залишилась в укріпрайоні. В озброєнні у них була явна перевага. На той момент у них знаходився БРДМ, важкий кулемет «Утьос», ПТУР-и. Тобто по калібру вони значно переважали нас. Низький уклін командувачу сектором М.М. Климчуку, який виявився одним з небагатьох рішучих генералів на цій війні. Він дав нам ту підтримку, яка реально допомогла в бою. Розрахунок зенітної установки на «Уралі» — теж саморобна самохідна зброя. Це була єдина крупнокаліберна зброя, яка у нас була на той час.

Хто крім Азова брав участь в операції і як себе поводила місцева міліція?

В операції брало участь 154 бійці «Азову». Решту залишили як бойову охорону наших баз. Ми створили 2 штурмові групи і штурмували укріпрайон по двом перпендикулярним вулицям. Батальйон «Дніпро-1» організовував внутрішнє оточення — стояв на другій лінії на випадок прориву бойовиків. Нацгвардійці відповідали за зовнішнє оточення — щоб противнику не прийшла підмога. Ні те, ні інше в той день не знадобилось. Варто зауважити, що, на жаль, жодне з кілець оточення себе не проявило. Після закінчення операції саме вони мали зачистити весь район, перевірити підвали, будинки і квартири в пошуках бойовиків, знищити спротив. Наші ж союзники, на жаль, з якоїсь причини в останній момент відмінили зачистку. Це довелось організовувати нам.

Падаючи з ніг від втоми і спеки, за відсутності води і їжі, і після багатогодинного бою, «азовцям» довелось ще й прочісувати територію.

В результаті ми захопили більше 30 полонених. Що стосується місцевої міліції — окрім тих кількох співробітників, які 9 травня дали відсіч сепаратистам, вони на чолі з начальником міської міліції уклали «пакт про ненапад» з бойовиками. Вони заявили, що міліція — структура аполітична, котра абстрактно «підтримує порядок». Для них не було важливо, хто володіє містом — Українські сили чи російсько-терористичні, чи взагалі сатаністи чи прибульці. Міліція займала позицію повного нейтралітету.

Уже через годину після закінчення бою приїхав начальник міліції Олег Моргун, щоб скласти акти, описати місце «злочину»… Так, наче це було банальним збройним нападом чи хуліганською бійкою. До слова — він нині наш прямий супротивник — очолює адміністрацію «ДНР» в Новоазовському районі. Тоді ця людина, котра уклала «пакт» з сепаратистами, здалась абсолютно лояльною нашій владі.

Якими були основні етапи операції? Кого з бійців ви могли б відмітити?

Перші етапи операції — класика жанру: розвідка, висування, вихід на передовий рубіж. З переднього рубежу почався, власне, бій. Потім придушення противника вогнем. Ми просувались вперед ривками. Щойно нам вдавалось просунутись вперед, ми закріплялись. Рух був дуже повільним. Він зайняв, певно, від початку зосередження, до 10 годин. Після взяття укріпрайону на Грецькій коли ми знищили їх бронетехніку, частина бойовиків розсіялась.

Маріуполь — старе місто, там є складні підвальні лабіринти. Міські будинки пов'язані між собою мережею підвальних приміщень. Декілька годин зайняло прочісування місцевості. Цим, повторююсь, довелось займатись «Азову». З підвалів ми дістали бойовиків, поранених і купу зброї.

Паралельно з зачисткою місцевості довелось провести ще один штурм. Терористи будували, але так і не добудували другий укріпрайон, котрий знаходився в стороні від Грецької — його центром був колишній УБОП. Навколо нього терористи почали створювати фортифікаційні споруди, там був політичний штаб, а в сусідній будівлі — госпіталь. Після того, як ми зачистили все це, місто опинилось повністю в наших руках. Після цього його можна було передавати «доблесній» Українській міліції.

Тоді я поїхав провідати наших перших поранених. Наступного дня ми повезли нашого важкопораненого друга Легіонера в Дніпропетровськ. Я віз його з командиром взводу на машині швидкої допомоги.

Страшно було всім, але ніхто не виявився боягузом. Тоді стало остаточно зрозуміло, що ми дійсно героїчний батальйон, а не військова частина. Силу духу проявили феноменальну. Хлопці падали від втоми після бою, але коли потрібно було піднятись на зачистку — вони встали.

Багатьох можна відзначити: Легіонер, Буба, Дніпрянин, Палій, він був за кулеметом в «Прянику», Іспанець, котрий прикривав групу Черкаса та інші хлопці. Хорст отримав поранення у голову, але підіймав хлопців в атаку… Боцман і Душман вели штурмову групу, після того, як Палій придушив вогневий спротив. Для абсолютної більшості це був перший бій. Для деяких — другий. Для одиниць — третій бій в житті. Те, як вони йшли у бій, як вони воювали, достойне того, щоб кожен з 154 людей був відзначений і оцінений.

Як діяла центральна влада в цій ситуації?

Ніяк. Влада завжди діяла однаково: якщо б ми програли, на нас би повісили всіх собак. Нас би оголосили черговими дурниками-добровольцями, котрі поклали купу своїх людей від невміння, від бажання прославитись. Коли ми виграли, влада приписала цю перемогу собі. Я не відчував її допомоги до, я не бачив її вдячності до моїх людей після. Люди у владі звикли жити чужою працею у всьому: в економіці, в політиці. Так само і у військовій справі. Жити чужими перемогами — норма для них.

Добре, що нам не потрібно собі приписувати чужі перемоги. У нас достатньо власних, невидуманих перемог справжніх героїв. Ми можемо жити без гри, не намагаючись натягнути чиюсь маску.

Яке значення міста Маріуполь в нинішньому військовому конфлікті?

Значення Маріуполя гігантське і недооцінювати його не можна. Це не лише символ «Азова», не лише місто, з яким полк зріднився і котре він вважає своїм святим обов'язком захищати. Місто важливе економічно, тут знаходиться 40 відсотків металургії країни. Тут розташований і один з найбільших військових заводів в країні — «Азовсталь». У час війни його так і не спромоглися запустити. Це питання до влади.

Місто важливе в демографічному плані: ми втратили в результаті окупації мільйон наших громадян. Більше 600 тисяч біженців з Донецька і Луганська. Ще сотні тисяч опинились поза своїм домом. Війна підірвала і без того не найкращу демографічну ситуацію. Маріуполь це не просто місто — це півмільйона наших громадян. Це практично 1,5% населення країни. Кожна людина, навіть дилетант, відкриваючи карту, розуміє, що Маріуполь — ключовий порт Азовського узбережжя. Хто буде контролювати Азовське узбережжя? Хто буде мати доступ до моря з півдня країни на Запорізьку область і на південь Донецької області? Ми чи вони? Це питання контролю над Маріуполем.

Маріуполь так само важливий як правий фланг України, що впирається в море, котрий потрібно утримати будь-якою ціною. За Маріуполем немає повноцінних природних перешкод до самого Дніпра. Втративши Маріуполь, ми ризикуємо отримати страшну демографічну і соціальну катастрофу. Ми ризикуємо втратити частину економіки у військовій промисловості. Ми ризикуємо зламати наш правий фланг, що змусить нас відступити до самого Дніпра. Втратити Маріуполь — це в багатьох значеннях втратити Україну. Жодне неокуповане місто в Донецькій та Луганській області не має навіть половини того значення, котре, без сумніву, має Маріуполь.

Ми повинні розуміти, що значення міста для обох сторін однаково важливе. І сторона, яка нам протистоїть так само оцінює Маріуполь. Якщо почнеться нова гаряча фаза війни, вони будуть ставити місто ціллю номер один. Рік тому чиста жага до перемоги, героїзм перших «азовців» дали можливість очистити це місто, зробити його знову Українським. Я вірю, що самою долею нам призначено зберегти Маріуполь. Зберегти і піти з нього як з плацдарму вперед. Я вірю в «Азов» і в Україну.

БОЇ ЗА МАРІУПОЛЬ *очима бійців*

«Наша мотивація була незрівнянно вища, ніж у ворога» — командир полку «Азов» Черкас

Про операцію зі звільненням Маріуполя знали задовго. 9-го травня ми прилетіли до Маріупольського аеропорту, і з огляду на небезпеку його штурму ми близько десяти днів перебували в обороні. Після того, як небезпека штурму аеропорту минула, ми переїхали до Бердянська, де командир «Азова» Андрій Білецький організував базу, а волонтери допомогли з харчуванням.

Відразу почали підготовку операції щодо звільнення Маріуполя.

Цілий травень під керівництвом Білецького проводилося планування та ретельна підготовка бійців.

А вже 13 червня «Азов» провів успішну операцію із знищення укріпрайону сепаратистів у центрі Маріуполя.

Штурмова група Боцмана налічувала близько 40 бійців. Моя група мала виконати відволікаючий маневр. Штурмова група у цей час повинна була підійти ближче до позицій ворога. Цей план склався після того, як у кінці травня ми спробували штурмувати будівлі на вулиці Грецькій. Там був укріпрайон терористів. Ми мали вогневий контакт з ворогом, але тоді нам довелося відійти. Проте це дало розуміння, з ким ми маємо справу і як нам діяти. Ми відбудували на полігоні перехрестя, яке було захоплене сепаратистами, розмежували блокпост і тренувалися на цьому полі. Підготовкою операції займався Боцман. В один з днів, коли ми приїхали на полігон, нас екстрено зірвали з полігона і ввечері ми поїхали до Маріуполя — на штурм.

За одержаними даними, наш супротивник був озброєний стрілецькою зброєю, «Утьосом» і важким кулеметом. З нашого боку важливу роль зіграли «Пряник» (броньована вантажівка) та ЗУ-шка. Певним чином був присутній і момент везіння, удачі.

У цій операції брали участь ЗСУ і Нацгвардія — вони оточували квартал. Завдяки їм ми мали додаткові набої. Друг Байда пішов до них і сказав» «Ребята, вы не стреляете — дайте нам короба, ленты. Мы же стреляем». Спочатку ми мали три кулемети зі ста патронами на кожний. За 15 хвилин бою патрони закінчились і нас почали притискати. Ситуація переломилася на нашу користь, коли на лівому фланзі почав працювати Боцман. Ми свою задачу виконали, відволікли на себе основні сили супротивника. Тоді Боцман уже зі своєю групою почав штурм із свого боку. Коли ми зайшли до першої будівлі, від нас уже остаточно відвернули увагу, і ми могли просуватися далі.

Це була наша перша повномасштабна бойова операція. Усі наші хлопці проявили себе з найкращої сторони. Ми мали одного пораненого: відразу після висадки нам закинули гранату з підствольного гранатомета. Вона розірвалась у цього хлопця під ногами. Його відправили до лікарні. У всіх був тоді секундний ступор, але всі з цим впорались. Під обстрілами ми пішли перебіжками далі вулицею — на штурм. Усі впоралися зі своїм першим острахом. Коли ворог уже втікав, усі цікавились, як наш поранений. Переживали більше за нього, ніж за себе.

Ворог щільно накрив нас вогнем, але коли ми пішли на штурм приміщень, «сепаратисти» почали розбігатись і ховатися по найближчих будинках і по підвалах. Після закінчення операції ми почали їх діставати. Деякі місцеві жителі підходили й казали: «Он там вони сидять».

Коли ми взяли під контроль будівлю УБОП, ми знайшли там зброю, мінні пастки. Заміновані по периметру кімнати були не під`єднані до детонаторів — не встигли, напевно. Досить велика група бандитів, напевно, знала про штурм і пішла з міста. Усі умови цієї операції тримали в суворій таємниці. Проте масштабність операції призвела до певного витоку інформації.

Наша операція мала всі шанси на успіх, навіть за умови присутності у Маріуполі тих банд, що пішли з міста. Наша мотивація була незрівнянно вищою, ніж у ворога. Ми переграли його на вольових якостях. У нас люди повертаються в стрій навіть після важких поранень. Навіть покалічені разом з побратимами виконують роботу. Це свідчить про те, що мотивація в «Азові» в принципі набагато вища, ніж у супротивника. Своїм прикладом ми мотивуємо інші підрозділи.

До операції більшість населення боялась. А після — всі патріотично налаштовані люди, починаючи від звичайних громадян і закінчуючи службовцями, міліцією, почали проявляти себе. До цього ж була суцільна невизначеність — чи буде Маріуполь Українським.

Минулого року країна усвідомлювала, що в ній йде війна, а після «перемир'я» це розуміння зменшилось. Усі чекають миру. Але миру не буде, доки ми не здолаємо ворога. Хотілося би, щоб кожен Українець, кожна частинка нашої нації розуміла, що ми маємо побороти ворога, а потім наполегливо відбудовувати країну. Головне — не забувати про війну, поки вона йде на нашій території.

«Завдання було виконане і цивільні не постраждали» — командир танкової роти Душман

За два тижні до операції ми зробили нічний наліт на барикади терористів. Ми були близькі до успіху, проте сепаратисти там розпилили якусь отруйну речовину. Боцман ішов попереду, я позаду. Ми тоді добряче отруїлися. Через це довелося відступити, хоча, можливо, ми могли в ту ніч взяти укріпрайон і барикади. Завдяки розвідці ми дізналися, що сепаратисти добре укріпились, а Чечен (ватажок бандитів) завіз багато зброї. На перехресті Італійської і Грецькою вулиць вони виставили барикади. Там було багато озброєних бандитів.

План штурму барикад ми з Боцманом складали вдвох. До процесу підключився Троян. В останній день Троян розписував буквально все: хто де повинен бути, хто має замикати кільце тощо. Ми намагались звести до мінімуму ризик. Грецьку вибрали тому, що на ній була найменша відстань до барикад. Із самого початку передбачали, що проти нас можуть застосувати міни. Так і було. Боєць з позивним «Легіонер» отримав поранення відразу після висадки. Ми мали важкий кулемет «НСВ» калібру 12,7. Наш кулеметник Палій зніс усі дроти, які йшли до мін. Вони випали, схема розірвалася, і жоден з цих фугасів не був активований.

Ми планували штурм на день чи два пізніше, але стало відомо, що основна група, тобто банда Чечена, збирається вийти з міста. Ми отримали наказ готуватися до переслідування цієї банди, яка мала відступати в сторону Донецька чи Сніжного. Стало відомо, що Чечен пішов, наздогнати його неможливо, і коли вже «Азов» висунувся на позиції, Андрій Білецький прийняв рішення йти на штурм.

У нашій групі був автомобіль КамАЗ з кулеметом «Утьос», який всі називають «пряником». Він справив велике враження на сепаратистів. Значну роль відіграла стрільба з гранатомета Жені Жука. Він поцілив відразу в барикаду, стоячи посередині вулиці. Навколо нього падали кулі. Це було досить небезпечно. Він був людиною із залізними нервами. Потім, прикриваючись автомобілем, група підійшла до барикади і намагалася закидати її гранатами. Там були Сатана, Бон та інші хлопці з розвідки. Не знаю, чи вдалося когось тоді вбити, але сепаратисти відійшли від барикад і почали заходити до будинків. В одному з підвалів був заручник. Нам вдалося звільнити його живим. Також ми витягли звідти перелякане цуценя.

Група Андрія Білецького та Черкаса мала пройти метрів 200 до барикад з іншого боку під вогнем, причому подвір'я будинків були заміновані. У них було два важкопоранених. Хорса тоді снайпер поцілив у голову, але куля потрапила в каску. Вони відпрацювали з надзвичайною сміливістю і мужністю. Вони викликали на себе вогонь і йшли вперед.

«Сепари» були озброєні автоматами, мисливською зброєю, снайперськими гвинтівками. Ще на початку наш снайпер убив їх снайпера. Це стало значною перевагою. Добре, що все закінчилося так, а не інакше.

«Азовці» стріляли чітко, розуміючи, що вони роблять. Тільки туди, куди потрібно було. В результаті жоден з цивільних не постраждав. Це, мабуть, важливе досягнення цього штурму. Практично не постраждала також інфраструктура міста.

У Маріуполі тоді було два бандитські угруповання — банда Чечена, яка називала себе «ДНР», і така собі «русская православная армія». Напередодні вони пересварилися, і Чечен вирішив піти з міста. «Православная армія» залишалась. Їх було не менше сотні. Чечен забрав більшу половину зброї з собою.

Після того Чечен створив диверсійну групу і досить довго шкодив в Тельманівському районі. Згодом була знищена вся його група і він сам. Що стосується «православної армії», то тих з них, кого не застрелили — заарештували. Далі їх долі вже не знаю.

«Я врізаюсь в барикаду і починаю поливати їх кулями» — командир гаубичної артилерійської батареї Борман

В операції 13 червня я штурмував барикади. У сепаратистів було чотири барикади. Бої були біля ПТУ і «Приватбанку». Ми заходили зі сторони «Приватбанку». Зі сторони школи заходив Боцман. Білецький і Черкас — зі сторони ПТУ. Я був поруч з Білецьким. Тоді ж вперше один з наших підірвався на фугасі. Це був наш перший «трьохсотий», рвана рана.

Пам'ятаю, як збирались. Взяли з собою пару цинків, пару ящиків зі стрічками і поїхали ми прямо на Маріупольський аеропорт, там переночували. О 4-й годині ранку перед нами виступив командир батальйону Андрій Білецький. Після, якого ми з вигуками «Вальгала!» погрузились в КАМАЗи. У заголовках газет, згодом, з'явилося: «Перший язичницький батальйон «Азов». Приїхали ми на місце. Я врізаюсь на КАМАЗі в барикаду, починаю поливати їх кулями.

Дивлюсь — біжать. Довго не думаючи, випускаю в них пару патронів — лежать «двохсоті».

Тоді якраз наша група підходила і була серйозна проблема з боєкомплектом. Трохи БК нам відсипала Національна гвардія. Я тоді мріяв піти в атаку. Оскільки я був «важкою одиницею», в атаку піти не міг. Тому потім лише коректував вогонь.

Дали пару залпів. Чечени, кадировці, повісили на лінії електропередач фугаси. Коли б пішов вистріл з ЗУ-шки — повбивало би всіх. Самий цікавий факт — що за добу до того, як ми готували штурм, основна група бойовиків вийшла з Маріуполя у напрямку Донецька. Тоді ми майже всіх положили. Заголовки тоді рясніли просто.

«Постійно очікуєш пострілу в себе» — інструктор роти охорони Борода

12 червня 2014 р. ми за вже звичним розкладом поїхали на полігон. З нами був Білецький. Він наказав вантажитися в авто і прямувати за його автомобілем. На роздоріжжі наш транспорт повернув не на Бердянськ, а в інший бік. «Почалася движуха, — подумав я, — Клас!». Прибули в Маріупольський аеропорт. Ніхто нікому нічого не говорив, але кожен розумів, що починаються якісь цікаві події. Уночі полягали спати, не роздягаючись. Прямо на своїх бронежилетах спали.

О 4 годині 13 червня нас підняв Білецький і сказав, що, якщо не звільнимо місто від бандитів сьогодні, то його пізніше прийдеться повертати Україні з великими жертвами. Звичайно, що особисто я не був посвячений в план операції. Нас привезли в центр міста. Я отримав наказ зайняти перехрестя вулиць Грецька і Георгіївська, щоб контролювати сектор та барикади, які спорудили непрохані гості.

Я зайняв позицію, опустившись на праве коліно, почав озиратися. Безпосередньо над своєю головою я помітив на стіні будинку дві відмітини від куль і зрозумів, що ця позиція пристріляна снайпером. «Якщо я стоятиму на повний зріст, то мене вб'ють», — майнуло в голові. Тому я опустився ще нижче і став міркувати, де може знаходитися ворог. Несподівано за моєю спиною пролунав вибух. Почалася метушня і когось із наших понесли. Мені здалося, що я залишився один. Проте я продовжував виконувати наказ, проглядаючи довірений моєму контролю сектор. Скільки часу я просидів на тому місті, сказати важко. Коли я помітив побратима Черкаса, він крикнув мені: «Чого сидиш?». «Наказано!» — відповів я. «Давай за мною, штурмуємо барикаду!»

Черкас був одним із керівників операції, тому я відразу ж пішов за ним. Далі я працював із побратимом з позивним Тілець. Він сказав, що в «сєпарському» укріпрайоні на нас повинні очікувати кадировці, але вони, як виявилося, втекли з барикади набагато раніше. Тут почулася стрілянина із «ЗУ-шки». «По нашим чи наші?» — запитав я себе, але вголос нічого не сказав.

У приміщенні, яке залишили вороги, ми знайшли цілі стоси всякої дурнуватої «сєпарської» літератури, газет, журналів, в яких вони вже наперед звинувачували нас у всяких злочинах — ми там уже і дітей їли, і кістки пенсіонерам ламали, і неповнолітніх по-звірячому ґвалтували, і, само собою, російську мову ненавиділи… Всього не перерахувати.

Потім ми приступили до зачистки мікрорайону. Марудна і небезпечна робота. Постійно очікуєш пострілу в себе. У затриманих ми вилучали зброю. Зрозуміло, що в нормальних, мирних громадян такі «досмотри» викликають неприйняття і навіть приниження та образу. Але ці заходи тоді були конче необхідними.

До вечора з'ясувалось, що нам, вдалося повністю очистити Маріуполь від сепаратистів та кримінальної нечесті. Інші мої бойові побратими пережили в той день більш яскраві події, аніж я. Проте мені довелося заздрити їм недовго. Надалі я приймав участь і в Мар'янці, і в Іловайську, і в Широкинській операції в лютому 2015 р.

«А вороги кричали: «Русские не сдаются!» і розбіглись» — артилерист Монах

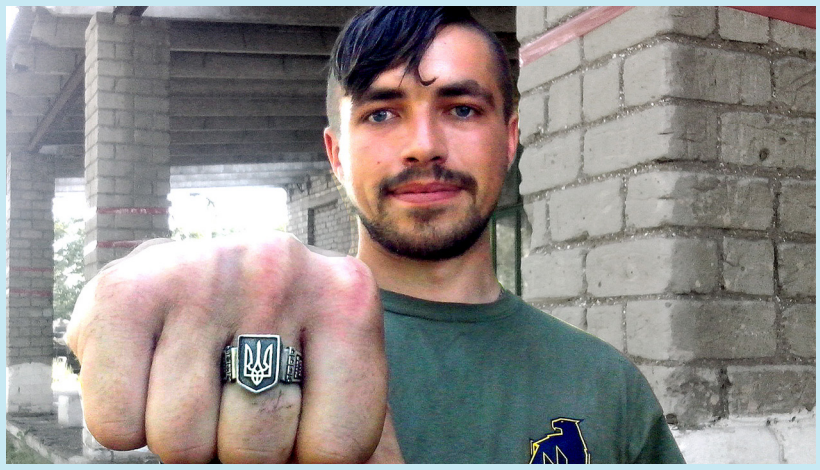

Всю ніч напередодні операції ми на АТП робили станок для кулемета. Я всю ніч не спав, а на ранок почув крики: «На бойову!» Я так і поїхав у берцах з пропаленими шнурками. Ми йшли з тим, що мали. У броніках з Майдану, без додаткового БК. Тих, хто були на АТП поставили ззаду, на охорону. Мене у тому числі. З другом Червяком ми тоді прикривали Дзиндзю. Я сидів за уламками, зі сторони Палія. «Пряник» тоді був з нами. А вороги кричали: «Русские не сдаются!», а тоді розбіглись, підджавши хвости.

Ми зачистили барикади і перейшли до сараїв та горищ — витягувати, виловлювати. Зайшли ми до якоїсь родини, так вони показують нам — в сараї, так там чотирьох тоді знайшли. Один кричав: «Я больной, отпустите!». Дивимося, а під футболкою у нього бронежилет. Дехто з них набухався і валялись вони у підвалі, а прокинулись аж коли РПГ почали по барикадам стріляти.

«Ця дрянь була на електродетонаторі» — офіцер I сотні Картман

Був початок травня. «Патріот України» вперше виїхав на схід. Тоді ми ще не були «Азовом», а їхали як частина партизанського з'єднання «Чорний корпус». Пам'ятаю, з нами були Буба, Мосе і Липецьк (росіянин).

Місяць ми тренувались. Я пішов у штурмовики. У нас утворилася своя чота «бороданів». Нас було близько десятка, і ми тренувались з Боцманом. Вперше виїхали до Маріуполя з Андрієм Білецьким, щоб «промацати» все.

Половина «Маріка» тоді була їхньою. Вулицю, якою ми заходили, обстрілювали. Саме тоді нам дістався КамАЗ, з якого ми зробили знамениту бойову бронемашину «Пряник». Надійшли «Утьоси» — важке озброєння. На «Утьосі» під час відбиття «Маріка» сидів Палій. Йому тоді тільки скло розбили — куля потрапила.

На початку їхнього «укріпрайону» висіли фугаси на стовпах, але їм не вдалось їх підірвати — ми перебили дроти. Ця погань була на електродетонаторі — саморобка, ймовірно. «Мєнти» тоді самі здали райвідділок, повністю. Біля цього райвідділку були набудовані барикади. Коли ми підходили туди, перевіряли навколишні будівлі. Знайшли офіс сепаратистів, а там повно газет «Новороссия», медикаменти, сигарети. І це прямо біля райвідділку. На вулицях не було жодного міліціонера — усі поховалися. Зате в той день у нас навіть трофеїв кілька залишилось. У «сепарів» була, в основному, зброя калібру 7,62. Вони тоді дізнались, що ми йдемо, і частина їх звалила в бік Новоазовська. Залишилося кілька банд. Таксисти масово зливали ворогові інформацію про нас. Навіть зараз я не впевнений, що не зливають. Місцеві говорили, що таксисти частину грошей віддають «сепарам».

Спочатку ми заїхали до аеропорту. Потім, 13-го червня на світанку зайшли до самого Маріуполя. Територію очепили «Дніпро-1» та Збройні сили, а «Азов» почав бойову операцію. Майк чудово відпрацював, як снайпер. Добре впоралися наші РПГ-шники. Моментами було незрозуміло, де хто, і Палій навіть ледь не пристрелив одного бійця з допоміжного підрозділу, бо не впізнав спочатку.

На штурм пішла група Боцмана з Душманом, Сатана, футбольники і ми, «бородані». Ми заходили вулицею Грецькою. Групи Андрія та Черкаса заходили з іншої сторони. У них була зенітна установка. Під час бою за укріпрайон пошкодили газопровід.

Ми втратили важко пораненим тільки одну людину в бою. Ще кілька були легко поранені. Фелікс чудово відпрацював з РПГ, хоча ця зброя була у нього в руках вперше. Він випустив перші дві гранати й обидві — у ціль.

Після зачистки укріпрайону терористів ми знайшли там безліч пустих пляшок з-під алкоголю. Ну, як завжди це у них буває. Пам'ятаю, повз нас ішла жінка. Ми їй показуємо, щоб забиралася, що тут небезпечно, а їй все одно: «Я йду зі зміни додому…».

Тут «сепари» повилазили й почали ломитися до того блокпоста. Ми познаходили їхні перепустки, бейджики, газети «Новороссия». Літератури було безліч. Нам на весь батальйон вистачило. Почитали, насміялись. Пачками газети виносили.

«Битву интеллектов они определенно проиграли» — начмед Тілець

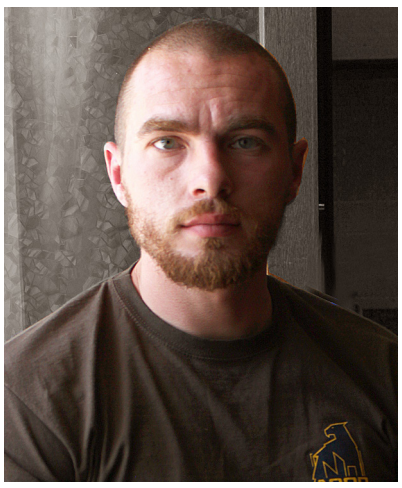

Да, помню тот день. Я шёл по левой стороне улицы, а Борман — по правой. На моей стороне был Испанец с ПКМ-ом. Помню, как Борман шарашил тогда по той баррикаде, его за шиворот оттягивали. Он ухитрился всадить, кажется, 850 патронов. Мы потом ему ещё притащили — успел отстрелять всё по баррикадам.

Мне тогда группу из 6 человек в распоряжение дали. Борода, помню, Демон был, Вий… Вначале я перебежал, Демон перебежал, потом мы выстроились за углом дома номер 32, кажется. По ту сторону баррикад прорывались террористы. Там, как потом выяснилось, больница была в баррикадах. По нам стреляли калибром 7,62, только очень укороченным. Такой непонятный патрон. Мне тогда очки разбили, ублюдки. 4 пули прилетели, как в «Матрице». Вот как раз попали в стенку дома, все четыре выстрела, осколками мне очки подробило.

Потом мы с Бородой прошли через дворы. Передвигались к штабу террористов, к баррикадам. Повредили газопровод. Мы шли через дворы, параллельно. Были перебиты трубы, и газ шёл. Кто-то начал вызывать аварийную газовую службу. Не представляю, как бы она там работала в таких условиях.

Зачистили мы тогда этих упырей. Эти макаки начали разбегаться, сначала бодренько так себя вели, но потом начали «двухсотиться» и разбегаться. И самое паршивое, что ВВ-шники, которые стояли в оцеплении, сказали: «Да нафиг нужно!» и разошлись. В итоге мы этих макак по чердакам да подвалам вылавливали.

Мы шестеркой шли. Первый номер, потом Борода, потом я. Борода, кстати, правильно сделал. Он ушёл не вдоль стенки, а вбок, за дерево. Вначале огонь перевели на него, и потом он уже к калитке «щучкой» нырнул. Потом и я то же сделал. В тот момент, наверное, боги отвели — нас вообще могли там пристрелить, на той тропинке.

Страшно. До сих пор страшно перед боем. Во время боя страшно, но это я потом уже осознаю. Просто понимаешь, что надо делать и делаешь, что нужно. В тот день, когда мне перестанет быть страшно, я уйду с войны. Когда мне перестанет быть страшно — в этот день я умру.

В тот день у нас был первый «200-й». Тяжёлое ранение, парню тогда ногу оторвало. Сам бой шел часа два. А ощущение, как будто минут 10-15, не больше. Наше счастье, что, когда эти гоблины вместо мешков с песком обложили баррикады мешками со щебнем, при разрыве ЗУ-шек их еще дополнительно травмировали куски щебня. Поэтому битву интеллектов они определенно проиграли.

Редакція залишає за собою право редагувати матеріали. У передруках посилання на джерело є обов'язковим. Редакція може не поділяти думки автора і не несе відповідальності за достовірність поданих матеріалів. У номері використані окремі ілюстрації та фотографії, взяті із відкритих джерел в інтернеті.

Архів випусків у спільноті ВК: **vk.com/chorne.sonce**

Надруковано у м. Маріуполь (Донецька область)

Головний редактор Вирій
Ідеологічний редактор Доктор
Літературний редактор Оберіг
Коректор-консультант Галайда
Дизайн обкладинки Оля Крук
Фото і графіка Яра
Технічні редактори Лисиця, Нефтіс
Розповсюдження Сцила

ВИДАННЯ ПОЛКУ «АЗОВ»

Надсилайте відгуки і пропозиції за адресою:
redaktor.cs@gmail.com

Видано у зоні бойових дій